

PhDr. Emil Voráček, DrSc
Ústav politologie FFUK
Historický ústav Akademie věd

Školitelský posudek diplomové práce

Petr Pirunčík

Kaliningradská oblast jako „pilotní region“ ve vztahu Evropské unie a Ruska
Praha 2008, 117 s. vč. příloh

Diplomant si zvolil náročné, v oboru politologie málo frekventované téma, v českém prostředí ojediněle zpracovávané - problém kaliningradské *exklávy*, značně náročné z více ohledů, počínaje heuristikou. Ke zpracování si kromě politologického přístupu vyžádalo zejména politickoekonomický pohled.

Úvod obsahuje náležitý přehled literatury k danému tématu, včetně materiálů, které jsou dostupné v elektronických médiích. Práce sama je členěna na šest kapitol, a závěr. Text samotný doplňuje rozsáhlá příloha. Autor bez delšího historického úvodu (nicméně v příloze na stranách 107-109 přináší postačující přehled základních historických událostí, které spoluurčovaly vývoj této oblasti) přistupuje rovnou *in medias res*. Jádrem práce je 3. až 6. kapitola, kdy postupně rozebírá současnou problematiku kaliningradské oblasti po stránce sociální, ekonomické, politicko-diplomatické a klíčové úvahy soustřeďuje do kapitoly 6. kde se zabývá budoucností oblasti.

Poněkud stručná kapitola k sociální situaci v Kaliningradské oblasti (s. 11-17) přináší kromě otázky migrace a ekologické situace i rozbor vojenského významu oblasti (ta by si zasloužila spíše začlenění do kapitoly o mezinárodně politickém významu *exklávy*). Význam geopolitického postavení oblasti je nesporně klíčový pro řadu dalších úvah ať už rázu hospodářského, ale zejména geostrategického. Výraznou pozornost pak autor věnuje ekonomické problematice oblasti (s. 18-52), kde intenzivně a s úspěchem využívá metody politicko ekonomického rozboru. Zde již pochopitelně velkou roli hrají otázky vztahu Ruska k EU, rozšiřování EU, která dnes *exklávu* jaksi obepíná. Důkladná analýza hospodářské a obchodní situace a postavení *exklávy* vytváří spolehlivou bázi pro zkoumání oblasti z pohledu politicko-diplomatického. Oblast zde představuje specifickou entitu, která má celou škálu aspektů, z nichž autor žádný z podstatných momentů neopomíjí. Vztahy Ruska s Evropskou unií, Polskem, Německem jsou zde náležitě tematizovány a vyhodnoceny. Autor oprávněně v závěrečné kapitole o budoucnosti oblasti, hovoří jako o „pilotním regionu,“ který si bude nadále vyžadovat nesporně pozornosti jak ze strany Ruska, jako jeho „domácího problému,“ tak i Evropské unie, jako oblasti s významným potenciálem ve smyslu rozvoje partnerských vztahů s Ruskou federací. Nestabilitu této oblasti si zjevně nepřaje nikdo; její úspěšný rozvoj však ani dnes není jednoduchou otázkou s jednoduchou strukturou jejích stavebních komponent. Rozsáhlá příloha je zdařile zpracována. Uvedené grafy a tabulky nás mírou potřebnou informují o základních parametrech hospodářské a demografické situace oblasti).

Když se přehledně podíváme na celou práci můžeme konstatovat následující: Autor věnoval značnou část cca dvě třetiny práce klíčovým otázkám spojeným se

zkoumanou problematikou. Práce je nutně zpracována interdisciplinárně, jak z pohledu politologického, tak i z politickoeconomického, včetně právních souvislostí. V práci je též obsažen prvek komparatistický, i když ne zcela důsledně, ten však nebyl osou dané práce. Cením si toho, že práce je pečlivě zpracována, čtivě napsána. Konstatování je o to, důležitější, když zvažíme, že Dílčí, kritické poznámky nesnižují celkový, vysoce pozitivní dojem z práce.

Rozsah použité literatury soudě podle bibliografie i intenzity a způsobu jejího použití je odpovídající; potvrzuje šíři problémů zkoumaného tématu a orientaci autora v literatuře, danou dlouhodobou prací na tomto tématu. Jednotlivé analytické části, práce jako celek, jakož i pojetí práce, prokazují schopnost Petra Pirunčíka odpovídajícím způsobem zvládnout zvolené téma. Práce přinesla nejen řadu cenných poznatků, autorovi se podařilo se v rámci daných požadavků především vyváženě vyrovnat s nesmírně komplexním tématem, jednoznačně jí prospělo hlubší propracování na kterém školitel trval. Práce splnila úkol, který si autor stanovil a jasně vymezil. Cíl práce, vytčený v názvu, byl nepochybně dosažen. Po dopracování by si zasloužila publikování, vzhledem k tomu, že v českém prostředí je k danému tématu prací unikátní, též i vzhledem ke specifčnosti tématu.

Předložená diplomová práce Petra Pirunčíka zcela splňuje formálně i meritorně podmínky kladené na diplomovou práci.

Doporučuji její přijetí a uskutečnění obhajoby.

V případě úspěšné obhajoby práci doporučuji ohodnotit jako výbornou.

V Praze, dne 24. května 2008

S úctou

PhDr. Emil Voráček, DrSc.
školitel